

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادر

دوره چهاردهم، شماره پنجم و هفت، زمستان ۱۴۰۲

نوع مقاله: علمی پژوهشی

صفحات: ۴۴-۲۴

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم دیجیتالی مبتنی بر فرایند تحلیل شبکه و کوپیت، مورد مطالعه در هلدینگ سرمایه گذاری FMCG

مرتضی فرهادی سرتنگی^۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۰۵/۲۵ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۱۱/۰۲ حسین معینزاد^۲

محمدهدادی اکبرزاده^۳

چکیده

در جهان امروز، تغییرات سریع در ابعاد مختلف محیطی مانند سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و فناوری، سازمان‌ها و صنایع پیشرو توجه ویژه‌ای به برنامه‌ریزی راهبردی خود دارند. علاوه بر این با ظهور فناوری جدید و رشد سریع اینترنت، اکوسیستم‌های دیجیتال به بخش اجتناب ناپذیر از برنامه‌های راهبردی تبدیل شده اند، زیرا آینده با تجارت دیجیتال در هم تنیده شده است.

کسب و کار دیجیتال، تغییرات چشمگیری در اکوسیستم کسب و کار سازمان‌ها ایجاد می‌کند که موجب پیچیده‌تر شدن سازمان و ضرورت اتخاذ تصمیمات راهبردی مرتبط با تحول دیجیتال می‌شود. اکوسیستم‌های دیجیتال، همتای دیجیتالی اکوسیستم‌های اقتصادی می‌باشند، که با معماری قوی، سازمان یافته نحوه همکاری و رقابت کسب و کارها را تغییر داده و می‌توانند راه حل پویا برای مشکلات پیچیده ارائه کنند. در این پژوهش با استفاده از چارچوب کوپیت و مدل فرایند تحلیل شبکه ای^۱، شبکه گراف و زنجیره مارکف مدل تحلیل ریسک اکوسیستم دیجیتالی مدیریت برنده‌نگ ارائه می‌گردد. با ارزیابی وضع موجود پارامترهای مدل، میزان ریسک کسب و کار هلدینگ سرمایه گذاری FMCG محاسبه و براساس آن به ارائه راه حل و بهینه سازی اثر بخشی مدیریت برنده‌نگ در هلدینگ سرمایه گذاری با استفاده از نرم افزار مطلب و الگوریتم ژنتیک اقدام شده است.

کلمات کلیدی

اکوسیستم دیجیتالی، مدیریت ریسک، بهینه سازی، کوپیت، فرایند تحلیل شبکه‌ای

۱- گروه مهندسی صنایع، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. Farhadi.sartangi@pnu.ac.ir

۲- گروه مدیریت صنعتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول) moinzad@iauctb.ac.ir

۳- گروه مهندسی صنایع، دانشکده صنایع، دانشگاه علم و صنعت، تهران، ایران. ha.aka.ca@gmail.com

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۷ / زمستان ۱۴۰۲

مقدمه

فناوری‌های دیجیتال انقلابی در روابط متقابل سنتی در میان کسب و کارها ایجاد می‌کنند. در نتیجه مدیران شروع به شناخت محیط‌های کسب و کار خود به عنوان اکوسیستم دیجیتال کرده‌اند (سابرا مانیام و همکاران^۱). بر اساس یکی از جامع‌ترین تعاریف برای اکوسیستم دیجیتال (فو^۲، ۲۰۰۶، و همکاران^۳). "اکوسیستم دیجیتال یک محیط دیجیتالی است که شامل اجزای دیجیتالی است که می‌توانند شامل زیر ساخت، ساخت‌افزار، نرم‌افزار، برنامه‌ها، مدل‌ها، ابزارها، فرآیندها، مستندات قرار دادی، آموزشی، پژوهشی، حقوقی و غیره باشند." اکوسیستم دیجیتال دارای زیرساختی است که از توضیحات، ترکیبات، تکامل، ادغام، اشتراک گذاری و توزیع اجزای آن پشتیبانی می‌کند (لی و همکاران^۴. ۲۰۱۲، اکوسیستم‌های دیجیتال دارای سیستم‌های باز اجتماعی- فنی با ویژگی‌های خود سازماندهی، مقیاس پذیری و پایداری هستند.

خود سازماندهی: تطبیق درونی با شرایط متغیر بیرونی توسط سیستم را می‌گویند.

مقیاس پذیری: ویژگی مقیاس پذیری توانایی یک سیستم ، شبکه یا فرایند برای مدیریت حجم زیاد کارها به شیوه‌ای جامع و با قابلیت بزرگ شدن آن و منطبق بر رشد آن است.

پایداری: پایداری یک اکوسیستم دیجیتال را می‌توان به عنوان تعامل منابع، دانش و افراد دیجیتالی در نظر گرفت که نشان دهنده توانایی حفظ عملکرد خوب، تحمل تغییر محیط داخلی و خارجی و بازیابی خطاهای و آسیب‌های سیستم است (لی و همکاران^۵. ۲۰۱۲، لذا عملکرد پایدار یک اکوسیستم دیجیتال در کسب و کار باعث تداوم موثر کسب و کار در بین مشکلات و چالش‌های متنوع می‌باشد، لذا توجه به مدیویت ریسک برای رسیدن به یک قابلیت پایدار لازم و حیاتی می‌باشد (زانگ^۶. ۲۰۱۰). همانگونه که که گزارش (دیلویت^۷. ۲۰۱۳) بیان نموده‌است اکوسیستم دیجیتال در سه بخش منجر به خلق ارزش می‌شود: ۱- از طریق ایجاد منابع جدید درآمدی. ۲- منطقی سازی ساختار هزینه. ۳- توسعه سرعت استفاده از فناوری که مقوله ریسک یک بخش لازم و جدا شدنی از این حلقة می‌باشد (شکل ۱)

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معینزاد و اکبرزاده

شکل ۱- چارچوب خلق ارزش اکوسیستم های دیجیتالی- گزارش دبلویت ۲۰۱۳

از بین تمام راههایی که دیجیتالی شدن مدل‌های کسب و کار و روابط بین شرکت‌ها و مشتریان آنها را تغییر می‌دهد، هیچ پیشرفت جدیدی به اندازه ظهور اکوسیستم‌های دیجیتال قابل توجه نبوده است. در حقیقت، اکثریت شرکت‌ها که به نظرسنجی اخیر BCG پاسخ داده‌اند، بیان داشته‌اند که با وجود اهمیت مشارکت با اکوسیستم‌های دیجیتال، هنوز بسیاری از شرکت‌ها در تلاش برای مشارکت در همسوئی عقب مانده‌اند. عمدترين دلائل اين است که عليرغم اثر بخشی در ايجاد اکوسیستم ديجيتال، نقش آنها در پلتفرم ديجيتالي، چگونگي شناسايي و توسعه اکوسیستم ديجيتال رشد نکرده است.

ارتباط مدیریت برندهای و بازار یابی با اکوسیستم دیجیتال

وقتی از اکوسیستم صحبت می‌کنیم تعدادی از ذی‌نفعان را در نظر می‌گیریم که از منظرهای مالی و اقتصادی و اجتماعی در مسئله‌ای در تعامل با یکدیگر هستند. بازاریابی نیز موضوعی است که از گذشته به عنوان ابزار تولید و امروز به عنوان ابزار خدمات مطرح می‌باشد؛ و چرخه تولید هیچ گاه بدون بازاریابی و خدمات پس از فروش یا مشتری مداری و وفاداری و ... کامل نمی‌شود؛ به تعبیر دیگر مدیریت برندهای یکی از زنجیره‌های تولید هر سازمان محسوب می‌شود؛ بنابراین وقتی از اکوسیستم صحبت می‌کنیم؛ عموماً مجموعه‌های مختلفی از ذی‌نفعان مدنظمان است که بخش مهمی از آن ذی‌نفعان،

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۷ / زمستان ۱۴۰۲

صرف کنندگان هستند و بخش مهم تر از این اکوسیستم، مديا یا پلتفرمی است که برای آن مارکتینگ در نظر گرفته می‌شود (جیلن و استینکمپ^۷). ۲۰۱۹)

تمامی ارکان جامعه تحت تأثیر فضای دیجیتال هستند. و بر همه بخش‌ها تأثیر می‌گذارد؛ به این ترتیب حوزه تحول دیجیتال بر تمامی امور از جمله بازاریابی و تبلیغات تأثیرگذار است. و مخاطبان وقتی وارد فضای دیجیتال می‌شود تحت تأثیر تبلیغات قرار می‌گیرد.

امروز مدیریت برندهای تأثیر فضای دیجیتال قرار گرفته و دیلویتی^۸ یک اکوسیستم دیجیتال و اجزای آن را در شکل ۲ بیان کرده‌اند.

شکل ۲- نمونه‌ای از اکوسیستم دیجیتال- گزارش دیلویتی

صنعت کالاهای تند مصرف که به سرعت در حال توسعه است سابقه طولانی در ایجاد و رشد قابل اعتماد از طریق برندهای متنوع دارد. و اکنون با تغییر رفتارهای مصرف کننده و تغییر چشم‌انداز کانال‌های فروش، با فشار زیادی رو برو است. تا سال ۲۰۱۰، این صنعت ۲۳ مورد از ۱۰۰ برنده بتر جهان را ایجاد کرده بود و بازدهی کل سهامداران (TRS) را از تقریباً ۱۵ درصد در سال به ۴۵ درصد در سال افزایش داده بود (کلی و همکاران، ۲۰۱۸). به دلیل اهمیت صنایع تند مصرف، مورد مطالعه در این پژوهش در زمینه کالاهای تند مصرف می‌باشد و با توجه به اولویت توجه به اکوسیستم دیجیتال در خلق ارزش، لذا موضوع ریسک سازمان در حوزه اکوسیستم دیجیتالی مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است. لذا در این پژوهش به دلیل ماهیت تحقیق فاقد فرضیه می‌باشد و به دنبال پاسخ به سوالات زیر می‌باشد.

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معین زاد و اکبرزاده

۱- مدل مفهومی یک اکوسیستم دیجیتالی مدیریت برندهای در هلдинگ سرمایه گذاری در کالاهای تند مصرف از چه مولفه هایی برخوردار است؟

۲- وضعیت ارزیابی ریسک در اکوسیستم دیجیتالی مورد مطالعه چگونه می باشد؟

۳- برای رسیدن به قابلیت اطمینان مورد نظر برای پایداری اکوسیستم دیجیتال مدیریت برندهای چه اقداماتی را باید انجام داد؟

مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش

(ویل و وورنر^{۱۰} (۲۰۰۵) به معرفی مدل های کسب و کار برای سازمان ها و در محیط دیجیتال با جهت گیری از خلق ارزش به سوی اکوسیستم های دیجیتال و با توجه به افزایش دانش مشتری پرداختهاست که لازمه موفقیت در آینده، افزایش قابلیت های شرکت ها در شناخت مشتریان و تبدیل شدن به یک اکوسیستم می باشد. استفاده از رویکرد اکوسیستمی در دنیای اقتصاد یک پاسخ طبیعی به تغییرات روز افزون نیازهای مشتریان و توسعه تکنولوژی فناوری اطلاعات می باشد (کیستنوا و همکاران^{۱۱}، ۲۰۲۰). اکوسیستم های دیجیتالی مستقیم و غیر مستقیم خلق ارزش می کنند خصوصاً که امروزه صحبت از این می باشد که تحول دیجیتال هدایت کننده استراتژی های کسب و کار به دلیل پیشرفت روز افزون امکانات و زیر ساخت های فناوری اطلاعات می باشد (برداوجا و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۳). در واقع عملکرد مطلوب را می توان با استفاده از اکوسیستم ها افزایش داد تا امکان بهبود تصمیم گیری فراهم شود (اورسیول و هینتسا^{۱۳}، ۲۰۲۱). (ادنر^{۱۴} (۲۰۱۷)، ۲۰۲۱) بیان داشته نگاه اکوسیستمی در استراتژی با ریسک همراه می باشد و در محیط های کسب و کار به دلیل ریسک های عملیاتی در سرمایه گذاری، قابلیت اطمینان طرح سرمایه گذاری را کاهش می دهد.

(گوپتا و همکاران^{۱۵} (۲۰۱۹) با استفاده از تحلیل مضمون به هم پوشانی معانی مختلف از انواع اکوسیستم ها پرداخته شده است که منجر به گسترش دانش درباره مرز های اکوسیستم کسب و کاری و نوآوری و دیجیتال ارائه گردیده است

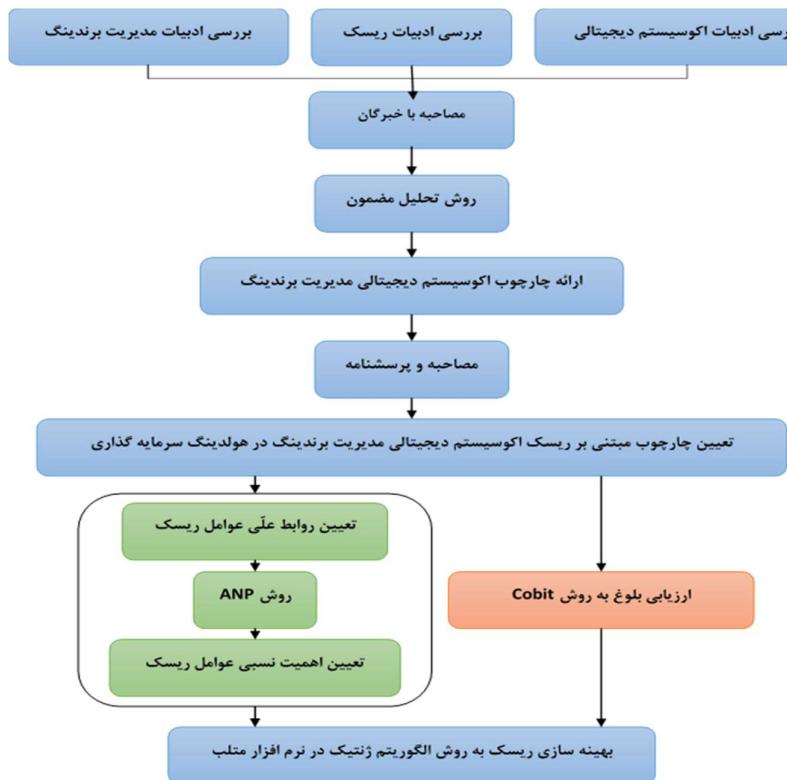
در تحقیق حاضر شکاف کارهای قبلی تکمیل و تاثیر ریسک و بلوغ در فرآیندها بررسی و میزان آن در قابلیت اطمینان سناریوی های مختلف ارزیابی می شود. براساس بهینه سازی نتایج ارزیابی شده می توان راه حل هایی را با ریسک کمتر و بلوغ بیشتر می تنشی بر فرآیندها پیشنهاد کرد که در راستای مدیریت برندهای همسوئی بیشتری بین سیستم های اطلاعاتی و با کسب و کار سازمان ایجاد کند.

نتایج تحقیقات علاوه بر راه حل جزئی می تواند براساس یکبار چگی فرآیندهای کسب و کار ملاک

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۷ / زمستان ۱۴۰۲

ارزیابی عملکرد سازمان در مدیریت برندهایگ براساس زیر ساختهای برندهایگ و سیستم‌های اطلاعاتی باشد، تا ریسک‌های عملیاتی را کاهش دهد.

روش‌شناسی پژوهش

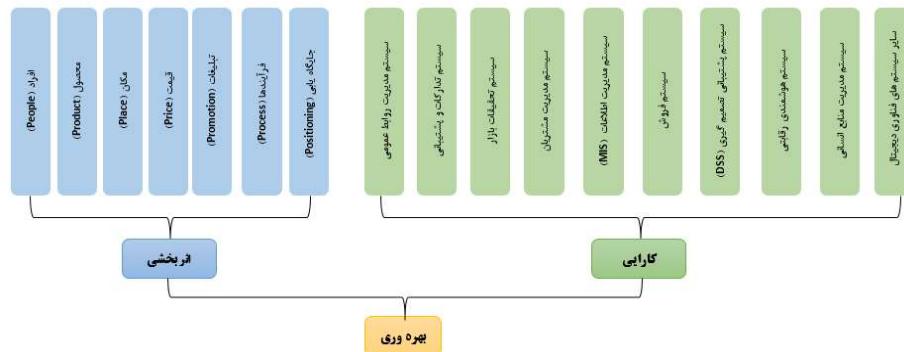

شکل ۳- روش تحقیق پژوهش

با توجه به شکل ۳، نشان دهنده روش تحقیق پژوهش می‌باشد، مدل مفهومی برای تعیین فاکتورهای مؤثر اکوسیستم دیجیتال در مدیریت برندهایگ از طریق تحقیق کیفی با مطالعه ادبیات اکوسیستم دیجیتال، مدیریت برندهایگ، ریسک و مصالحه تخصصی با مدیران شرکت هلدینگ سرمایه‌گذاری مورد مطالعه و با استفاده از روش تحلیل مضمون مدل مفهومی مورد نظر حاصل گردیده است(روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش توصیفی- پیمایشی بوده و جامعه آماری آن از کارکنان هلدینگ سرمایه‌گذاری می‌باشد. این تحقیق به روش مصالحه بوده و طیف مورد استفاده برای سنین سوالات طیف لیکرات می‌باشد)، که نتایج در شکل ۴ نشان داده شده است. از آنجایی که مدیریت برندهایگ به دنبال

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معین زاد و اکبرزاده

خلق ارزش افزوده برای تحقق سهم بازار می باشد و چنانچه منجر به اثر بخشی باشد مطلوب اثر است، از مدل 7P امیخته بازاریابی برای رصد و پیگیری عوامل مرتبط با اثر بخشی استفاده شد. همچنین برای اینکه مدل غافل از مفاهیم مدیریتی و مهندسی نباشد عوامل سیستم های اطلاعاتی مرتبط با مقرنون به صرفه گی و کارائی در کنار عوامل با اثر بخشی قرار دادیم و در نهایت در این ساختار می توانیم همزمان به ارزیابی عوامل موثر در اثر بخشی و کارائی (بهره وری) نائل گردیم. در خصوص تعیین مدل پژوهشگران در ادامه، با همراهی مدیران هلدینگ سرمایه گذاری جهت ارزیابی ریسک و در نهایت تعیین میزان قابلیت اطمینان سیستم با توجه به شکل ۳ اقدام کرده اند. که در ادامه به توضیح ابزارها و متدهایی که در این پژوهش استفاده شده است، پرداخته می شود:

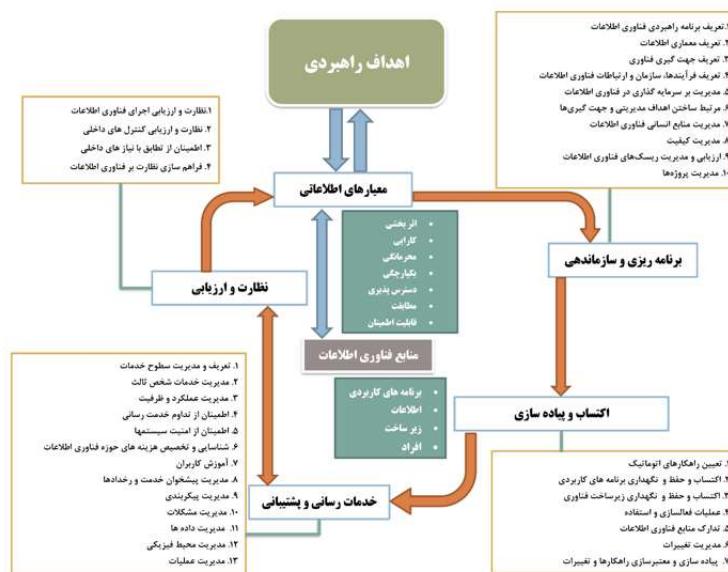
شکل ۴- مدل مفهومی اکوسیستم دیجیتالی مدیریت برندهای

مدل سازی اکوسیستم با استفاده از ANP

در پاسخ به این ارزیابی که چرا طرح های برندهای در سازمان های بزرگ موفقیت آمیز نمی باشد، باید اعلام کنیم که سیستم های اطلاعاتی یکی از موثر ترین پیش نیازهای تحقق برندهای است. این سیستم ها در صورت وجود زیر ساخت های قوی ناشی از 7P (بازاریابی آمیخته) منجر به اثر بخشی می گردند. طرح همزمان این پارامترها بصورت پویا منجر به استفاده از مدل تحلیل شبکه ای ANP برای تعیین درجه اهمیت هریک از سطوح می باشد که مساله به سه سطح عوامل اصلی و عوامل فرعی و درنهایت سطح آلتنتیو ها تقسیم می گردد، که با استفاده از نظر خبرگان شرکت هلدینگ سرمایه گذاری و استفاده از نرم افزار super decision و تهیی پرسشنامه ماتریس مقایسات زوجی تکنیک مذکور در هلدینگ سرمایه گذاری پیاده می شود و وضعیت توزیع ریسک در صورت بروز ریسک در شرکت سرمایه گذاری بدست می آید.

اریابی بلوغ از طریق COBIT

چارچوب COBIT^{۱۶} (کوبیت) یک الگوی فرآیندی است. کوبیت تعداد ۳۴ فرآیند فناوری اطلاعات را که عموماً بوسیله سازمان‌ها استفاده می‌شوند را شناسایی نموده است، این فرآیندها در صورت نیاز می‌توانند در یک سازمان با یکدیگر ترکیب شوند. این فرآیندها به چهار بخش متغیر اما با حوزه‌های مرتبط تقسیم شده‌اند. این حوزه‌ها عبارتند از: طراحی و سازمان دهنده (PO) - اکتساب و اجرا (AI) - تحويل و حمایت (DS) - و نظارت و ارزیابی (ME). شکل ۵ این فرآیندها را نشان می‌دهد (حولدين و آنتهوني^{۱۷}، ۲۰۱۲).

شکل ۵- طبقه بندی فرآیندهای ۳۴ گانه در چارچوب COBIT

کوبیت نه شاخص کیفی را برای سنجش بلوغ فرآیندها مطابق جدول ۱ معرفی نموده است. نگاهی به جدول تفصیلی این شاخص‌ها نشان می‌دهد که آنها شاخص‌های مدیریتی هستند که مراحل تکامل فرآیندهای فناوری اطلاعات را از بلوغ صفر(ناموجود) تا وضعیت بهینه (سطح بلوغ پنج) توصیف می‌کنند. از این شاخص‌ها می‌توان برای ارزیابی کارایی، تحلیل شکاف و برنامه‌ریزی بهبود استفاده کرد (حولدين و آنتهوني، ۲۰۱۲). برهمین اساس سازوکار تعیین بلوغ یک فرآیند، یک روش دو مرحله‌ای است. در مرحله‌ی

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معینزاد و اکبرزاده

نخست با در نظر گرفتن فعالیت‌های تشکیل دهنده یک فرآیند، ارتباط بین فعالیت‌ها و شاخصه‌های کیفی با دسته‌بندی بلوغ در ۵ دسته و اشاره به قابلیت‌ها و سطح قابلیت‌ها و توصیف هر سطح از بلوغ بیان می‌گردد (حولدين و آندهونی، ۲۰۱۲).

سپس با داشتن اطلاعات زمان و هزینه فعالیت‌ها، اولویت نسبی فعالیت‌ها محاسبه می‌گردد. در قدم بعدی با داشتن درصد تحقق هر یک از فعالیت‌ها و وزن‌های محاسبه شده فعالیت‌ها، یک میانگین وزن دار گرفته شده و برای هر کدام از ۹ شاخصه مدیریتی درصد تحقق سنجیده می‌شود.

در مرحله دوم با استفاده از درصد تحقق شاخصه‌های کیفی فعالیت‌ها، بلوغ فرآیند تعیین می‌شود به این صورت که با توجه به عدد میانگین بدست آمده یکی از برچسب‌های کیفی F و یا L، P، N برای شاخص مربوطه به فرآیند در نظر گرفته می‌شود. این برچسب‌ها به صورت زیر می‌باشند:

N، به معنای محقق نشده چنانچه از صفر تا ۱۵ درصد محقق شده باشد.

P، به معنای تحقق جزئی چنانچه از ۱۵ تا ۵۰ درصد محقق شده باشد.

L، به معنای تحقق اکثریت چنانچه از ۵۰ تا ۸۵ درصد محقق شده باشد.

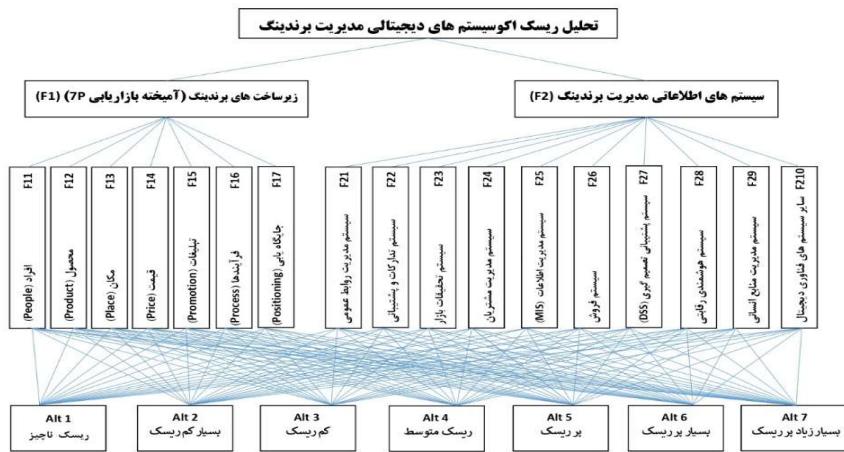
F، به معنای تحقق کامل چنانچه از ۸۵ تا ۱۰۰ درصد محقق شده باشد.

در این حالت، تحقق کامل در شاخصه‌های یک سطح باعث کسب بلوغ آن سطح می‌گردد و بدین نحو سطح بلوغ فرآیند تعیین می‌گردد.

در این خصوص مدل ارزیابی ریسک و پایداری^{۱۸} صورت دینامیک طراحی شده است و بر اساس ورود اطلاعات هر یک از فعالیت‌ها در فرآیند مربوط، محاسبات مربوط به اهمیت نسبی و بلوغ بصورت مکانیزه در سطح فرآیندها، حوزه‌ها و سازمان بروز رسانی می‌شود.

ارزیابی ریسک

برای ارزیابی ریسک فرایندها از روش فرایند تحلیل شبکه ای استفاده می‌گردد. بر اساس روش سلسله مراتبی و مدل اجرایی مربوط به آن، شرکت در بالاترین سطح چارچوب معماری کوپیت قرارداد. در سطوح حوزه اصلی تعریف می‌شود، این ۴ حوزه‌های اصلی تعریف و به ۳۴ فرآیند شرح داده شده در کوپیت تبدیل می‌شود. فرآیندها با استفاده از الگوی APQC و موارد تجربی به فعالیت‌های اجرایی تبدیل می‌گردد و در سطح آخر آلترناتیو‌های ریسک قرارداده شده و در نهایت سطوح تفکیک سلسله مراتب پایان می‌یابد(شکل ۶).

شکل ۶- مدل ارزیابی ریسک اکوسیستم دیجیتال مبتنی بر روش فرایند تحلیل شبکه‌ای و کوبیت در راستای محاسبه ریسک، ابتدا برای هر سیستم اجرایی مجموعه عوامل ریسک‌ها و وزن هر کدام بصورت دینامیک در نظر گرفته می‌شود. مقدار ریسک مربوط به هر کدام از عوامل ریسک با استفاده از احتمال وقوع ریسک و شدت خسارت محاسبه شده و نرمالیزه می‌گردد. سپس با استفاده از وزن‌های مربوطه و مقادیر محاسبه شده، میانگین وزن دار گرفته شده و ریسک مربوط محاسبه می‌شود. درنهایت با استفاده از روش فرایند تحلیل شبکه‌ای، ریسک هر فرآیند با استفاده از ریسک فعالیت‌های تشکیل دهنده آن محاسبه می‌گردد.

محاسبه قابلیت اطمینان

با توجه به تعریف قابلیت اطمینان شبکه، روش‌های استفاده شده در این زمینه را می‌توان اساساً به چهار گروه اصلی طبقه‌بندی نمود (پیترانتونو و روسو^{۱۹}، ۲۰۱۰). از جمله معیارهای اتصال، معیارهای حداکثر جریان (ظرفیت)، معیارهای جریان چندکالایی، معیارهای کارایی و اثربخشی. سه معیار اول و پیشگی تصادفی ظرفیت‌های شبکه را در نظر می‌گیرند که همه‌ی آن‌ها صرف نظر از تصادفی بودن تقاضا، فقط مبتنی بر پیمایش مسیر می‌باشند. در این پژوهش از روش مبتنی بر کارایی و اثربخشی بعنوان شاخص‌های قابلیت اطمینان استفاده می‌گردد. واضح است که این معیار راجع به تنزل سرویس ارائه شده توسط شبکه، اطلاعات بیشتری را نسبت به سه روش اول بدست می‌دهد ولی استنتاج معیارها نیاز به جزئیات بیشتری راجع به پیمایش مسیر شبکه دارد (لیو^{۲۰}، ۲۰۰۷) و (کو وژو^{۲۱}، ۲۰۱۲).

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معین زاد و اکبرزاده

در محاسبات مرتبط با قابلیت اطمینان معماری اکوسیستم دیجیتال شرکت با استفاده از مدل عدم سرویس مأذول، هر مأذول نشان دهنده یک فرایند می باشد. بر این اساس در مدل RRA برای محاسبه قابلیت اطمینان کل معماری IT، ابتدا محاسبات مرتبط با قابلیت اطمینان، ریسک و بلوغ هر ITG انجام می گردد. از طرفی طبق آنچه در بخش های قبلی گفته شد هر ITG دارای گرافی است متشکل از فرآیندها، به عنوان گره ها و ارتباطات فرآیندها با یکدیگر به عنوان لینک ها. با توجه به ماهیت دو طرفه بودن رابطه فرآیندها با یکدیگر این گراف از نوع گراف جهت دار می باشد. به طور کلی برای هر فرآیند، بلوغ، ریسک و اهمیت نسبی (وزن) آن طبق آنچه در بخش ارزیابی بلوغ و ریسک فرآیندها گفته شد محاسبه شده و نحوه ارتباطات فرآیندها با یکدیگر از مپینگ COBIT در بخش قبلی به دست می آید.

با دانستن این پارامترها، در قدم اول هدف محاسبه بلوغ، ریسک، اهمیت نسبی، و قابلیت اطمینان

برای هر ITG می باشد. برای محاسبه بلوغ کل هر ITG خواهیم داشت:

$$C_{ITG_k} = \frac{\sum_{i=1}^n w_i C_i}{\sum_{i=1}^n w_i} \quad (1)$$

در این رابطه C_{ITG_k} نشان دهنده بلوغ مرتبط با k امین ITG بوده و C_i ها نشان دهنده بلوغ i امین فرآیند، w_i ها نشان دهنده وزن i امین فرآیند، و n تعداد کل فرآیندها می باشد. همچنین برای محاسبه ارزش انتظاری ریسک کل هر ITG خواهیم داشت :

$$R_{ITG_k} = \frac{\sum_{i=1}^n w_i R_i}{\sum_{i=1}^n w_i} \quad (2)$$

در این رابطه R_{ITG_k} نشان دهنده ریسک مرتبط با k امین ITG بوده و R_i ها نشان دهنده ریسک i امین فرآیند، و n تعداد کل فرآیندها می باشد. برای محاسبه قابلیت اطمینان هر ITG خواهیم داشت:

$$P_{ij} = 0.2C_i(1 - R_i) \quad (3)$$

اثر بخشی لینک میان دو فرآیند i ام و j ام می باشد، بطوریکه وزن مربوط به اثربخشی هر لینک با وزن گره مبدا و درجه خروجی گره مقصد در آن لینک، رابطه‌ی مستقیم دارد. و همچنین قابلیت اطمینان لینک خروجی از یک گره حداقل برابر قابلیت اطمینان آن گره می باشد. که در این رابطه ضریب ۰،۲، ضریب نرمالیزاسیون می باشد. طبق این رابطه یک فرآیند زمانی بهترین عملکرد و بالاترین اثر بخشی را خواهد داشت که بلوغ آن بیشینه و ریسک آن کمینه باشد. برای لینک های دو طرفه، اثر بخشی کل، میانگین اثربخشی لینک در هر کدام از جهات آن است.

ارزیابی قابلیت اطمینان

قابلیت اطمینان یک معماري مبتنی بر ساختار فرایندی از تعدادی فعالیت و عملیات تشکیل شده است که می‌تواند با استفاده از میانگین و واریانس تعداد ملاقات به دست آمده از تحلیل زنجیره مارکوف و تلفیق آن با قابلیت اطمینان فرایندها محاسبه شود. در نظر بگیرید که حالت s_i ، مربوط به i امین حالت فرایندها در مرحله اجرا باشد، فرض کنید که شکست حالت سرویس‌ها و همچنین موفقیت حالت فرایندها مستقل از یکدیگر باشند. اگر R_i قابلیت اطمینان سرویس i باشد و X_{ij} تعداد ملاقات وضعیت s_j با شروع از وضعیت s_i را نشان بدهد، قابلیت اطمینان کلی یک فرایند، با توجه به اینکه برای تضمین قابلیت اطمینان فرایند تمام حالت‌های فرایند باید درست عمل کنند به صورت ذیل بیان می‌شود.

$$R = \prod_{i=1}^n R_i^{X_{ij}} \quad (4)$$

توجه کنید که تعداد ملاقات با هر حالت سرویس یک متغیر تصادفی (به استثنای حالت n) است، R خود نیز یک متغیر تصادفی است. قابلیت اطمینان مورد انتظار یا به عبارت دیگر امید ریاضی متغیر تصادفی R به صورت زیر برآورد می‌شود.

$$E[R] = E\left[\prod_{i=1}^n R_i^{X_{ij}}\right] = \prod_{i=1}^n E[R_i^{X_{ij}}] \quad (5)$$

در اینجا $E[R_i^{X_{1,i}}]$ قابلیت اطمینان مورد انتظار حالت i در اجرای مکانیزم اجرایی است. با استفاده از تقریب سه جمله اول بسط سری تیلور داریم:

$$f(x) = f(x_0) + \frac{f'(x_0)(x - x_0)}{1!} + \frac{f''(x_0)(x - x_0)^2}{2!} \quad (6)$$

سپس با جایگذاری نظریر به نظریر جملات داریم:

$$E[R_i^{X_{1,i}}] = R_i^{E[X_{1,i}]} + 1/2 (R_i^{E[X_{1,i}]}) (\log R_i)^2 Var[X_{1,i}] \quad (7)$$

واریانس تعداد ملاقات مورد انتظار نیز می‌تواند با استفاده از ماتریس پایه محاسبه شود. اگر واریانس $(\sigma^2)_{ij}$ تعداد مسیرها از وضعیت s_i به وضعیت s_j باشد، برای به دست آوردن واریانس به روش زیر عمل می‌شود. $MD = [md_{ij}]$ به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$md_{ij} = \begin{cases} m_{ij} & \text{if } i=j \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (8)$$

به عبارت دیگر M_D یک ماتریس قطری با ورودی‌های قطر M می‌باشد و عنصر 2×2 ماتریس P خود یک ماتریس $m \times m$ یکه است، لذا داریم :

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معین زاد و اکبرزاده

$$\sigma^2 = M(2M_D - 1) - M_{ij}^2 \quad (9)$$

بنابراین،

$$VAR[X_{ij}] = \sigma^2_{ij} \quad (10)$$

که می‌تواند به صورت زیر نوشته شود.

$$E[R_i^{X_{1,i}}] = R_i^{E[X_{1,i}]} + 1/2 (R_i^{E[X_{1,i}]})(\log R_i)^2 \sigma_{1,i}^2 \quad (11)$$

توجه کنید که تعداد ملاقات حالت n ام (n امین حالت زنجیره مارکوف) همیشه 1 است. بنابراین $Var[X_{1,n}] = 0$ و $E[X_{1,n}] = 1$ است، بنابراین :

$$E[R_i^{X_{1,n}}] = R_n \quad (12)$$

از این رو قابلیت اطمینان مورد انتظار سرویس با دنبال کردن رویکرد ارائه شده به دست می‌آید.

$$E[R] = [\prod_{i=1}^n (R_i^{m_{ij}} + 1/2(R_i^{m_{ij}})(\log R_i)^2 \sigma_{ij}^2)] \quad (13)$$

اثر مرتبه دوم معماری سلسله مراتبی که برآورد قابلیت اطمینان است از طریق جمع واریانس تعداد ملاقات یک حالت فرایند و قابلیت اطمینان هر حالت فرایند به دست می‌آید. پیش بینی دقیق قابلیت اطمینان فرایند از طریق بسط سری تیلور انجام می‌گیرد. با این حال اگر از اثر مرتبه دوم معماری سلسله مراتبی صرف نظر کنیم قابلیت اطمینان مورد انتظار فرایند می‌تواند از رابطه زیر به دست آید:

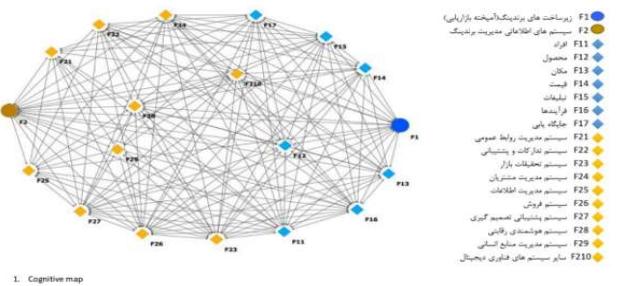
$$E[R] \approx \left[\prod_{i=1}^n R_i^{X_{ij}} \right] \quad (14)$$

پیاده سازی و نتایج

ابتدا با مرور ادبیات در حوزه‌های اصلی ارائه شده در این پژوهش به یک مدل مفهومی تحت عنوان اکوسیستم دیجیتالی مبتنی بر مدیریت برندهای از طریق تحلیل مضمون و بررسی ادبیات موضوع و از طریق مصاحبه‌های عمیق مدل مفهومی حاصل گردیده است. که روش تحقیق در شکل ۳ بیان شده است. سپس به بررسی نقشه شناختی مدیریت ریسک با ترسیم شبکه ریسک اکوسیستم دیجیتالی اقدام شده است و نتایج در شکل ۷ تحت عنوان نقشه شناختی ریسک اکوسیستم دیجیتالی بیان شده است.

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۷ / زمستان ۱۴۰۲

نقشه شناختی تحلیل ریسک در اکوسیستم دیجیتالی مدیریت برندهایگ

شکل ۷- نقشه شناختی تحلیل ریسک در اکوسیستم دیجیتالی (BIDC)

سپس با استفاده از ابزار کوبیت بلوغ فرایندهای سیستم های اطلاعاتی وضعیت موجود حاصل گردیده است و همچینین با استفاده از زنجیره مارکوف قابلیت اطمینان نقشه شناختی ریسک اکوسیستم دیجیتالی در هلدینگ سرمایه گذاری (BIDC) حاصل گردیده است. در جدول ۱ به عنوان ماتریس G ورودی به نرم افزار متلب برای استفاده از زنجیره مارکوف و جدول ۲ که نشان دهنده بلوغ و ریسک هریک از نواده های (node) شبکه برای تعیین میزان قابلیت اطمینان شرکت می باشد که نتایج نشان دهنده قابلیت اطمینان ۴۰.۵۶٪ در هلدینگ سرمایه گذاری می باشد.

جدول ۱- ماتریس G

	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11	F12	F13	F14	F15	F16	F17	F21	F22	F23	F24	F25	F26	F27	F28	F29	F30
زیرساخت های برندهایگ (آمیخته بازاریابی)	F1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	
سیستم های اطلاعاتی مدیریت برندهایگ	F2	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
افراد	F11	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
محصول	F12	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معین زاد و اکبرزاده

مکان	F۱۳	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱
قیمت	F۱۴	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱
تبلیغات	F۱۵	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۰
فرایند	F۱۶	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
جایگاه یابی	F۱۷	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱
سیستم مدیریت روابط عمومی	F۲۱	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱
سیستم تدارکات و پشتیبانی	F۲۲	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱
سیستم تحقیقات بازار	F۲۳	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
سیستم مدیریت مشتریان	F۲۴	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰
سیستم مدیریت اطلاعات بازاریابی MIS	F۲۵	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰
سیستم فروش	F۲۶	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱
DSS سیستم پشتیبانی تصمیم گیری	F۲۷	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۰	۱
سیستم هوشمندی رقابتی	F۲۸	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱
سیستم مدیریت منابع انسانی	F۲۹	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۰
سایر سیستم های فناوری دیجیتال	F۲۱۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰

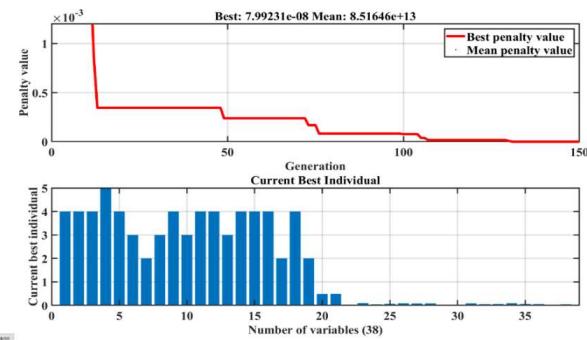
جدول ۲- بلوغ و ریسک موجود

ریسک	بلوغ	گره	ریسک	بلوغ	گره
۰,۰۰۸۴	۱	F۲۱	۰,۵	۲	F۱
۰,۰۳۲۹	۳	F۲۲	۰,۵	۱	F۲
۰,۰۸۴۳	۱	F۲۳	۰,۰۳۴۸	۳	F۱۱
۰,۰۴۹۱	۳	F۲۴	۰,۰۹۹۵	۳	F۱۲
۰,۰۵۷۹	۲	F۲۵	۰,۰۴۱۶	۲	F۱۳
۰,۰۹۳۹	۲	F۲۶	۰,۰۶۸۳	۳	F۱۴
۰,۰۵۸۳	۱	F۲۷	۰,۰۸۸	۲	F۱۵
۰,۰۵۳۷	۱	F۲۸	۰,۰۷۹۳	۲	F۱۶
۰,۰۲۱۴	۳	F۲۹	۰,۰۸۵۲	۲	F۱۷
۰,۰۴۴۳	۲	F۲۱۰			

چون یکی از اهداف اصلی این پژوهش اقدام به بهینه سازی می باشد لذا با استفاده از برنامه نویسی گرافیکی GUI در نرم افزار MATLAB برای حصول قابلیت اطمینان ۹۹٪ با درنظر گرفتن بهبودی در

فصلنامه مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار / دوره ۱۴ / شماره ۵۷ / زمستان ۱۴۰۲

حدود ۱۰٪ در ریسک برای شرکت سرمایه‌گذاری (خروجی نرم افزار در شکل ۸) نتایج بهینه‌سازی در جدول ۳ و ۴ بیان گردیده است.

شکل ۸- بهینه سازی در نرم افزار

جدول ۳- بهینه سازی بلوغ

ارزش بهینه	ارزش اولیه	گره	ارزش بهینه	ارزش اولیه	گره
۵	۱	F۲۱	۳	۲	F۱
۳	۳	F۲۲	۲	۱	F۲
۴	۱	F۲۳	۵	۳	F۱۱
۴	۳	F۲۴	۵	۳	F۱۲
۴	۲	F۲۵	۲	۲	F۱۳
۲	۲	F۲۶	۴	۳	F۱۴
۴	۱	F۲۷	۲	۲	F۱۵
۱	۱	F۲۸	۴	۲	F۱۶
۳	۳	F۲۹	۵	۲	F۱۷
۲	۲	F۲۱۰			

جدول ۴- بهبود ریسک در اکوسیستم دیجیتال

ارزش بهینه	ارزش اولیه	گره	ارزش بهینه	ارزش اولیه	گره
۰,۰۰۸۰۴۶۲۷۸	۰,۰۰۸۴	F۲۱	۰,۴۶۵۰۹۶۶۱۳	۰,۵	F۱
۰,۰۲۹۸۱۷۱۶	۰,۰۳۲۹	F۲۲	۰,۴۶۶۳۶۶۲۹۲	۰,۵	F۲
۰,۰۸۴۰۹۲۳۸۶	۰,۰۸۴۳	F۲۳	۰,۰۳۳۶۷۰۱۵۱	۰,۰۳۴۸	F۱۱
۰,۰۴۶۴۰۱۰۹۶	۰,۰۴۹۱	F۲۴	۰,۰۹۷۲۸۱۸۶۴	۰,۰۹۹۵	F۱۲

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معین زاد و اکبرزاده

۰,۰۵۲۴۵۵۴۰۹	۰,۰۵۷۹	F۲۵	۰,۰۴۰۰۲۶۰۳۹	۰,۰۴۱۶	F۱۳
۰,۰۹۲۴۰۹۴۸۵	۰,۰۹۳۹	F۲۶	۰,۰۶۳۹۳۸۸۲۷	۰,۰۶۸۳	F۱۴
۰,۰۵۲۵۶۲۲۳۵	۰,۰۵۸۳	F۲۷	۰,۰۷۹۸۱۲۰۲۶	۰,۰۸۸	F۱۵
۰,۰۴۹۴۲۱۶۰۳	۰,۰۵۳۷	F۲۸	۰,۰۷۸۰۴۷۷۷۴	۰,۰۷۹۳	F۱۶
۰,۰۲۰۵۳۱۳۸۴	۰,۰۲۱۴	F۲۹	۰,۰۸۰۷۶۸۶۲۶	۰,۰۸۵۲	F۱۷
۰,۰۴۱۵۰۱۰۵۶	۰,۰۴۳۳	F۲۱۰			

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

تعیین ادبیات مربوط به ریسک با توجه به سیستم‌های اثر گذار در اکوسیستم دیجیتالی موضوعی جدید در شرکت سرمایه‌گذاری بوده است، که ابتدا به شناسایی سیستم‌های اثر گذار در اکوسیستم دیجیتال اقدام شده است سپس با ارزیابی بلوغ و ارتباط این سیستم‌ها و هم چنین تعیین اهمیت هریک از سیستم‌ها با توجه به مدل تحلیل سلسله مراتبی اقدام شده است و قابلیت اطمینان اکوسیستم دیجیتالی در شرکت سرمایه‌گذاری بدست آمده است سپس اقدام به بهینه‌سازی سیستم و کاهش ریسک شبکه رسم شده در اکوسیستم دیجیتال صورت گرفته شده است. از جمله اقدامات جدید انجام شده در این پژوهش می‌باشد که بعد از اینکه مشخص گردید شبکه اکوسیستم دیجیتالی دارای ریسک می‌باشد اقدام به تعیین میزان توزیع سطح ریسک با توجه آلترناتیو بیان شده در شکل ۶ گردیده است.

تحقیقات آتی

تحت عنوان پیشنهادات آتی می‌توان به تطبیق مدل پژوهش با سایر شرکت‌های سرمایه‌گذاری اقدام نمود و همچنین می‌توان به بررسی عمیق تر در بخش آلتر ناتیوها در زمانی که ریسک ایجاد می‌شود اقدام تا پاسخ‌های مناسب به آن تعیین گردد. و هم چنین طراحی برنامه‌های عملیاتی برای کاهش میزان ریسک هر یک از گره‌های شبکه رسم شده اقدام نمود.

محدودیت‌های پژوهش

در این پژوهش به منظور تعیین سطح ریسک سیستم‌های اکوسیستم دیجیتالی در مدیریت برنده‌ینگ از زمینه‌یابی بصورت مصاحبه تخصصی و پرسشنامه استفاده گردیده است و کمبودهای پژوهشی در مطالعات پیشین کاملاً درک می‌گردد لذا استفاده از این نوع ترکیب در شناسایی مدل و تعیین سطح قابلیت اطمینان و بهینه‌سازی آن موضوعی جدید می‌باشد لذا برای ایجاد قابلیت اطمینان بیشتر نیاز به تعمیم این موضوع در شرکت‌های متنوع حوزه FMCG می‌باشد که به دلیل محدودیت‌های مادی صورت نگرفته است که توصیه می‌گردد در مطالعات آینده در نظر گرفته شود.

منابع

- 1) Subramaniam, M., Iyer, B. & Venkatraman, V. (2018) Competing in digital ecosystems. *Journal of Business Horizons*, 62(1), 83-94.
- 2) Adner, R., (2017) Ecosystem as Structure: An Actionable Construct for Strategy, *Journal of Management*, 43(1), 39-58, DOI:10.1177/0149206316678451.
- 3) Arreola González A., Pfaff M., Krcmar H. (2019) Business Model Representations and Ecosystem Analysis: An Overview. In: Themistocleous M., Rupino da Cunha P. (eds) *Information Systems. EMCIS 2018. Lecture Notes in Business Information Processing*, vol 341. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-11395-7_36 (Conference).
- 4) Chang, E., & West, M. (2006) Digital ecosystems a next generation of the collaborative environment. The Eighth International Conference on Information Integration and Web-based Applications.
- 5) Deloitte, (2013) Where do you fit in the new digital ecosystem? (Report), <https://www2.deloitte.com/tr/en/pages/technology-media-and-telecommunications/articles/new-digital-ecosystem-technology-media-telecom-industry.html>.
- 6) Fu, H. (2006). Formal Concept Analysis for Digital Ecosystem, 2006 5th International Conference on Machine Learning and Applications (ICMLA'06), DOI: 10.1109/ICMLA.2006.24 (Conference).
- 7) Gielens, k., & Steenkamp, J.B. E. M, (2019) Branding in the era of digital (dis)intermediation, *International Journal of Research in Marketing*, 36(3), 367-384, DOI: 10.1016/j.ijresmar.2019.01.005.
- 8) Gupta, R., Mejia, C. & Kajikawa, Y. (2019). Business, innovation and digital ecosystems landscape survey and knowledge cross sharing. *Journal of Technological Forecasting & Social Change*, 147, 100-109.
- 9) Haviluddin, H., & Anthony, P., (2012), COBIT Framework for Information Technology Governance (ITG) at Mulawarman University, Samarinda, East Kalimantan, Indonesia: A Descriptive Study, 2012 -BIMP-EAGA CONFERENCE: "Enhancing Sustainability, Competitiveness & Innovation" EXPLORING, DOI:10.13140/2.1.4927.1365 (Conference).

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکو سیستم.../فرهادی سرتنگی، معین زاد و اکبرزاده

- 10) ISACA. (2012) “COBIT 5: A Business Framework for the Governance and Management of Enterprise IT”, ISACA.
- 11) Kelly, G., Kopka, U., Küpper, J., & Moulton, J., (2018) The new model for consumer goods, McKinsey & Company, Report, <https://www.mckinsey.com/>.
- 12) Kisteneva, N. S., Ralyk, D. V., Loginova, E. V., & Gorgodze, T. E., (2020), Digital Ecosystem: Trends in the Retail Segment, Digital Transformation of the Economy: Challenges, Trends and New Opportunities, 609-621.
- 13) Kuo, W., & Zhu, X. (2012). Importance measures in reliability, risk, and optimization: principles and applications. John Wiley & Sons, Ltd. DOI:10.1002/9781118314593, (Conference).
- 14) Lang, N., Lechner, C., Wurzer, C., & Dexheimer, M. (n.d.). (2020) Four Strategies to Orchestrate a Digital Ecosystem. Boston Consulting Group X Institute of Management & Strategy, University of St. Gallen.
- 15) Li, W., Badr, Y., & Biennier, F. (2012) Digital ecosystems: challenges and prospects. In proceedings of the international conference on management of Emergent Digital EcoSystems (pp. 117–122). ACM.
- 16) Lyu, M. (2007). Software Reliability Engineering: A Roadmap. Future of Software Engineering, 2007. IEEE Xplore, DOI: :10.1109/FOSE.2007.24 (Conference).
- 17) Urciuoli, U., & Hintsas, J., Can digital ecosystems mitigate risks in sea transport operations? Estimating benefits for supply chain stakeholders, Maritime Economics & Logistics volume 23, 237–267.
- 18) Pietrantuono, R., Russo, S., (2010), Trivedi, K., Software Reliability and Testing Time Allocation: An Architecture-Based Approach, IEEE Transactions on Software Engineering, 36(3), DOI: 10.1109/TSE.2010.6.
- 19) Weill, P., Woerner, S., (2015). Thriving in an increasingly digital ecosystem. MIT Sloan Management Review 56 (4), 27–34. (n.d.).
- 20) Zhang, Z. (n.d.). Security, Trust and Risk in Digital Rights Management Ecosystem. Conference: Proceedings of the 2010 International Conference on High Performance Computing & Simulation, France, DOI:10.1109/HPCS.2010.5547093.

-
- 1 Analytic network process (ANP)
 - 2 Subramaniam et al
 - 3 Fu
 - 4 Li et al
 - 5 Zhang
 - 6 Deloitte
 - 7 Gielens & Steenkamp
 - 8 Deloitte
 - 9 Kelly et al
 - 10 Weill & Woerner
 - 11 Kisteneva
 - 12 Bharadwaj et al
 - 13 Urciuoli & Hintsa
 - 14 Adner
 - 15 Gupta et al
 - 16 Control Objectives for Information & related Technology
 - 17 Haviluddin & Anthony
 - 18 Risk and Reliability Assessment
 - 19 Pietrantuono et al
 - 20 Lyu
 - 21 Kuo and Zhu
 - 22 Behshar Industrial Development Company

طراحی و پیاده سازی مدل تحلیل ریسک اکوسیستم.../فرهادی سرتنگی، معینزاد و اکبرزاده

Design and implementation of digital ecosystem risk based on ANP and COBIT, studied in FMCG investment holding

Morteza Farhadi Sartangi¹

Receipt: 16/08/2022 Acceptance: 22/01/2023

Hossein Moinzad²

Mohammad Hadi Akbarzadeh³

Abstract

In the hectic world of today, with the rapid changes in various aspects such as political, cultural, social, and technological, leading organizations and industries, are paying special attention to their strategic planning. In addition, with the emergence of new technology and the fast growth of the internet, Digital ecosystems became an inevitable part of the strategic plans, since the future is intertwined with digital business.

Digital business creates significant changes in the business ecosystem of organizations, which makes the organization more complex and the need to make strategic decisions related to digital transformation. Digital ecosystems are the digital counterpart of economic ecosystems, which change the way businesses cooperate and compete with strong, and organized architecture and can provide dynamic solutions to complex problems.

In this research, by using the COBIT framework and ANP, graph network, and Markov chain, a model has been proposed to measure and analyze the risk of branding management in a digital ecosystem. By evaluating the current status of the risk parameters in an FMCG investment corporate, the research proposed solutions and optimizations, based on a Genetic algorithm and MATLAB software to increase the effectiveness of branding management in the investment Corporate.

key words

Digital Ecosystem, Risk Management, Optimization, COBIT Framework, Analytical Network Process

1-Department of Industrial Engineering, Payame Noor University (PNU), Tehran, Iran.
Farhadi.sartangi@pnu.ac.ir

2-Department of Industrial Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. (Corresponding Author) moinzad@iauctb.ac.ir

3-Department of Industrial Engineering, Faculty of Industries, University of Science and Technology, Tehran, Iran. ha.aka.ca@gmail.com

